Prof. dr hab. Magdalena Wochna – Sobańska

Specjalista stomatologii dziecięcej

90-302 Łódź, Wigury 15A m.2

Recenzja

rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych

lek. dent. Joanny Agnieszki Rudnickiej

pt. : „ Dynamika procesu próchnicowego u dzieci w wieku przedszkolnym"

Promotor: dr hab. n. med. Ewa Iwanicka - Grzegorek

Badania epidemiologiczne prowadzone od wielu lat w naszym kraju wykazują, pomimo realizowania licznych programów profilaktycznych, niezadawalający stan uzębienia dzieci, zwłaszcza w wieku przedszkolnym. Przedstawiona mi do recenzji praca poświęcona jest analizie stanu uzębienia i niektórych czynników ryzyka próchnicy u dzieci 3, 4 i 5-letnich. Praca ma układ typowy, jest zawarta wraz ze streszczeniem i spisem piśmiennictwa na 129 stronach wydruku komputerowego. Piśmiennictwo w liczbie 108 pozycji , w tym 28 anglojęzycznych, z lat 1983 – 2018, jest dobrane prawidłowo.

We wstępie Doktorantka krótko uzasadnia powody podjęcia swoich badań podkreślając , że stan uzębienia dziecka wpływa na jego rozwój oraz że ogniska aktywnej próchnicy oraz jej powikłania są zagrożeniem dla ogólnego zdrowia.

W przeglądzie piśmiennictwa Autorka omówiła współczesne poglądy na chorobę próchnicową, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego dzieciństwa, czynniki ryzyka próchnicy w zębach mlecznych, etiologię i epidemiologię próchnicy. Ponadto przedstawiła rolę rodziców, personelu medycznego oraz przedszkoli w zapobieganiu chorobie próchnicowej.

Cele pracy sformułowane zwięźle i jasno zakładają ocenę:

- poziomu higieny i stanu uzębienia dzieci w wieku przedszkolnym

-dynamiki rozwoju próchnicy w badanej populacji

- wiedzy i zachowań prozdrowotnych rodziców oraz ich dzieci

W rozdziale 4. Doktorantka przedstawiła materiał i metody swoich badań. Badaniami objęła 630 dzieci, w tym 184 dzieci trzyletnich, 189 dzieci czteroletnich i 257 dzieci 5-letnich. Uzębienie oceniała zgodnie z zaleceniami WHO odnotowując stan w karcie badania .

Na pozytywną ocenę zasługuje fakt, że wyniki badania oraz zalecenia profilaktyczno – lecznicze były przekazywane rodzicom w formie pisemnej.

Badania były prowadzone przez 3 lata. Badane w pierwszym roku 3-latki były badane w drugim roku jako 4-latki i w trzecim roku jako 5-latki. Dzieci 4-letnie były badane ponownie w drugim roku badań mając 5 lat. Dzieci 5-letnie były badane jeden raz kończąc edukację przedszkolną. Równocześnie badano nowe grupy dzieci wstępujące do przedszkola w wieku 3 lat. Wykonano także anonimowe badanie ankietowe rodziców sprawdzające ich wiedze na temat zapobiegania próchnicy.

Rozdział „Wyniki badań klinicznych i ich analiza " zawiera 84 tabele i 31 rycin, które w jasny sposób, precyzyjnie i przystępnie, pokazują uzyskane przez Doktorantkę dane na temat stanu uzębienia, higieny jamy ustnej oraz zachowań prozdrowotnych badanych dzieci i ich rodziców. Należy przy tym zaznaczyć, że analiza statystyczna prezentowanych wyników badań jest przeprowadzona prawidłowo, co podnosi wartość niniejszej pracy.

W obszernej części pracy poświęconej omówieniu wyników badań i dyskusji Doktorantka wykazała doskonałą znajomość piśmiennictwa oraz umiejętność interpretacji wyników badań własnych i prezentowanych w literaturze.

Rozprawę doktorską lek. dent. Joanny Rudnickiej kończy 5 wniosków związanych z założonymi celami pracy, wypływających z przeprowadzonych badań.

epidemiologicznych. W niniejszej pracy, podobnie jak w licznych pozycjach piśmiennictwa , uzyskaną liczbę puw dzieli się przez liczbę wszystkich osób badanych, a nie tylko z puw>0

- Istnieje wiele wskaźników higieny jamy ustnej. U dzieci najczęściej stosuje się uproszczony wskaźnik higieny jamy ustnej Greena i Vermilliona – OHI-S. Ciekawa jestem czym kierowała się Doktorantka rezygnując z tego wskaźnika

- Doktorantka charakteryzując rodziców badanych dzieci nie wyróżniła roli roli ojca i matki. Ich wykształcenie określała „łącznie". Dość powszechny w literaturze jest pogląd, że matka odgrywa dominującą rolę w opiece profilaktycznej nad dziećmi.

Powyższe uwagi nie umniejszają wartości pracy, która stanowi wartościowe, kompleksowe opracowanie z zakresu zachorowalności dzieci w wieku przedszkolnym na próchnicę, jest samodzielnym i oryginalnym dorobkiem naukowym Doktorantki. Sądzę, że wyniki analizy zachowań prozdrowotnych mogą być przydatne organizatorom opieki stomatologicznej nad dziećmi w naszym kraju. Praca jest przygotowana starannie, napisana poprawnym językiem, posiada estetyczną szatę graficzną.

Podsumowując pragnę stwierdzić, że praca lek. dent. Joanny Rudnickiej p.t. „Dynamika procesu próchnicowego u dzieci w wieku przedszkolnym" spełnia ustawowe wymagania stawiane pracom doktorskim, w związku z czym przedstawiam Wysokiej Radzie Wydziału Lekarsko – Dentystycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o przyjęcie pracy i dopuszczenie Autorki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Łódź, 5 marca 2019

Agnieszka Sobańska